

Πρσπ.) 'Η παροιμ. φρ. εἰς παραλλαγή. πολλὰ. Διὸ τοῦ Μάρτη, διὸ τ' 'Απρίλη, πᾶμε, γέρο, 'ς τὸ βουνό, διάνηται καὶ μαομαρώσανε (φέρεται λεγόμενον ὑπὸ τῆς γραφῆς συζύγου, ἢ ὅποια ἀδιαφοροῦσα διὰ τὸ ψῦχος τοῦ Μαρτίου καὶ τοῦ 'Απριλίου, ἀπέθανε συνεπείᾳ τούτου) Πελοπν. (Οἷτυλ.) Συνών. ἀντράς 4, κύρης. 4) Φανταστικὸν ὄν ὑπὸ μορφὴν γέροντος, τὸ ὅποιον αἱ μητέρες χρησιμοποιοῦν ὡς φόβητρον διὰ νὰ ἀναγκάζουν τὰ νήπια νὰ κοιμηθοῦν ἢ ἀπλῶς νὰ μὴ θορυβοῦν πολλὰ. 'Ο γέρος παίρνει τὰ παιδιὰ πού δὲν ἀκοῦνε Πελοπν. (Φιγὰλ.) Κοιμήσου, γιατί θὰ φωνάξω τὸ γέρο νὰ σὲ πάρῃ. Κάτσε φρόνιμα, γιὰ θὰ σὲ πάρῃ ὁ γέρος. "Ερχεται ὁ γέρος! πολλὰ. Κῦψε, γιατί θὰ σὲ πάρῃ ὁ γέρος (κῦψε = κοιμήσου) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Νὰ ὁ 'έρος καὶ θὰ σὲ πάρῃ, μόνο κοιμήσου Νάξ. ('Απύρανθ.) Εἶναι ἐκεῖ ὁ γέρος πὺν βαστᾷ μιὰ ταγάρα καὶ βάζει μέσα τὰ κακὰ παιδιὰ καὶ τὰ κάνει γάγα (= τὰ δαγκάνει, τὰ τρώγει) Κῦθηρ. Οἱ γυναῖκες ἔχουν τὴν κακὴ συνήθεια νὰ φοβίζον τὰ παιδιὰ: 'Ο γέρος! Νὰ ὁ γέρος! Θὰ σὲ πάρει ὁ γέρος! Π. Νιρβάν., Εὐθυμ. περίπατ., 12. Συνών. μπαμπούλας, μπαμπούς. 5) Κατ' οὐδ., τὸ γῆρας Καλαβρ. (Μπόβ.)

Β) Μεταφ. 1) Ὑπὸ τύπ. γέρος ὁ, καὶ ἰδίως κατὰ πληθ. γέροι οἱ, οἱ μεταμφιεζόμενοι κατὰ τὰς 'Απόκρεω εἰς ἐξωτικούς ποιμένας, με μάλλινὰ χονδρὰ ἐνδύματα, φέροντες ὄρμηθὸν κωδῶνων ποιμενικῶν περὶ τὴν ὁσφὺν καί, ἐνίοτε, προσωπίδα ἐκ λεπτοῦ τριχωτοῦ δέρματος με δύο ὁπὰς κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ περιερχόμενοι οὕτω τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς οἰκίας τῆς κοινοπόλεως Σκυρ.: Πᾶμε καὶ 'ς τὸν αἰ-Μηνᾶ νὰ δοῦμε π' θὰ κατεβαίν'νε οἱ γέροι. Νὰ ἕνας γέρος μ' ἕνα Φράγκο τσαὶ με δὺο κορέλες (Φράγκος = μεταμφιεσμένος με εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν, κορέλα = ἀνὴρ μεταμφιεσμένος εἰς γυναῖκα). Συνών. κουδουνᾶτος, μασκαρᾶς, μομόγερος. **β)** Κατὰ πληθ. τύπ. οἱ γέροι, γενικῶς οἱ μεταμφιεσμένοι κατὰ τὰς 'Απόκρεω Κύπρ. (Κερύν.): Ἦσαν οἱ γέροι. **2)** Ὑπὸ τὸν τύπ. γέρος, τὸ χαρτονομίσμα τῶν ἐκατὸν δραχμῶν (ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ εἰκονιζομένης παραστάσεως) Πελοπν. (Κόκκιν.). Πῆγα 'ς τὸ παζάρι κ' ἐχάλασα πέντε γέρους (ἐξόδευσα πεντακοσίας δραχμὰς). **3)** Ταλασιουργικὸν ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν μεταξοὺρ ἰαν. 'Αποτελεῖται ἐκ παραλλήλου τεμαχίου ξύλου φέροντος ὁπὴν εἰς τὸ κέντρον, διὰ τῆς ὁποίας διέρχεται λεπτὸς σιδηροῦς ἄξων. Διὰ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως περὶ τὸν ἄξωνα τοῦ ὄργανου τούτου δίδεται παλινδρομικὴ κίνησις εἰς τεμάχιον ἐφαπτομένης παλάμης καὶ κανονίζεται οὕτω τὸ συμμετρικὸν περιτύλιγμα τῆς κλωστῆς πέριξ τῆς ἀνέμης Κάρπ. Διὰ τὴν σημασίαν ταύτην πβ. Πολυδ. 7,73 «τὸ δὲ ἐργαλεῖον, καθ' οὗ ἐκλωθον ἐξαρτῶντες τὰ στυππεῖα γέρων ἐκαλεῖτο». **4)** Εἶδος μεγάλου τηγανίτου καταλαμβάνοντος ὅλην σχεδὸν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ τηγανίου 'Αμοργ. Συνών. γριὰ. **5)** Τὸ σκληρὸν μέρος τοῦ ἄρτου τὸ σχηματιζόμενον ἐξωτερικῶς περὶ τὰ ἄκρα αὐτοῦ Μεγίστ. Συνών. ἀποκόλι. **6)** Τὰ μικρὰ τρίμματα τυροῦ τὰ ὅποια ἐπικάθηνται εἰς τὸν πυθμένα τοῦ λέβητος κατὰ τὴν τυροκομίαν Πελοπν. (Μάν.) **7)** 'Ο θαλάσσιος ἐχῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ ἀκανθωτὸν περίβλημα εἶναι χρώματος κυανοῦ Στερελλ. ('Αστακ.) **8)** Εἶδος κοχλίου με κέλυφος μελανὸν Κρήτ. ('Αγιος Γεώργ.): 'Οφάργας πὺν πῆα 'ς τσί χοχλιοῦς, ἐμάζωνα μόνο τσί γέρους (χθὲς τὸ βράδυ πὺν εἶχα πάει νὰ μαζέψω σαλιγκάρια, ἐμάζωνα μόνο τοὺς «γέρους»). **9)** 'Η κάμπη τοῦ μεταξοσκώληκος, ἥτις ἀδυνατεῖ νὰ ἀναρριχηθῇ ἐπὶ τῆς ἡλικίας διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὸ βομβύκιόν της 'Ανδρ. **10)** Τὰ

φυτὰ 'Υοσκύαμος ὁ λευκὸς (Hyoscyamus albus) καὶ 'Υοσκύαμος ὁ μέλας (Hyoscyamus niger), τῆς οἰκογ. τῶν Στρυχνωδῶν (Solanaceae) πολλὰ. καὶ Τσακων. Συνών. εἰς λ. γεροντάκι **3. 11)** Εἶδος παιδιᾶς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐν παιδίον ὑποδύεται γέροντα βαδίζοντα μετὰ κόπου μετὰ τὴν βοήθειαν δύο ράβδων καὶ φιλονικεῖ δῆθεν πρὸς ἄλλο παιδίον, τὸ ὅποιον τὸν προσέβαλε διὰ λόγων. 'Η παιδιὰ λήγει κατόπιν ἐπεμβάσεως τοῦ διαιτητοῦ καὶ τῶν ἄλλων παικτῶν Κύπρ. — Α. Σακελλαρ., Κυπρ. 2,249. **12)** 'Ως φρ. ὁ γέρος μετ' ἡ γριὰ, παιδιὰ παιζομένη ἐπὶ ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου, χαρασσομένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ διαιρουμένου εἰς μικρὰ τετράγωνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ παίκτης προσπαθεῖ νὰ μετακινήσῃ βαίνων ἐπὶ τοῦ ἐνὸς μόνον ποδὸς πεσσὸν λίθου ἢ κεράμου Πελοπν. (Γορτυν. Κυνοῦρ.) Συνών. ἡλῖος καὶ φεγγάρι, καλογεράκι, καλόγερος, καρβάνια, κουτσό, πεταλάκι, πετραδάκι, σάλιο-καλοκαίρι. **13)** Κατὰ κλητικὴν, ὡς ἐπιφώνημα πρὸς ζῶα Κρήτ. Νάξ. ('Απύρανθ.): Νά, γέρο, νά! Κρήτ. Οὔ, γέρο! αὐτόθ. 'Οξω, 'έρο μου, ὅξω! (πρὸς ἡμίονον ἢ ὄνον) Νάξ. ('Απύρανθ.) Βάστα, 'έρο μου, βάστα! (προτροπὴ πρὸς βοῦν ἢ ὑποζύγιον) αὐτόθ.

'Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γέρος 'Αθῆν. 'Ηπ. Κέρκ., ὡς παρωνύμ. Κέρκ. (Περουλ.) 'Οθων. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Γέρος Κάρπ. Πόντ. (Τραπ.) Πελοπν. (Ξηροκ. Παλαιοχ.) Ρόδ. 'Έρος Κάρπ. Γέρο 'Απουλ. (Καλημ.) 'Σ τὸ Γέρο Ρέμα Πελοπν. (Γορτυν.) 'Σ τοῦ Γέρου Νικόλα 'Ανάφ. 'Σ τοῦ Γερ' 'Αγγελη 'Ιος 'Σ τοῦ Γέρου Γιάννη Κυκλ. (Δονοῦς.) Τοῦ Γέρο Γιαννᾶ Ζάκ. (Τραγάκ.) Τοῦ Γέρο-Ανδῶνη τὸ Σύρμα Κυκλ. (Δονοῦς.) Τοῦ Γέρου Κώστα ἢ Σπηλιὰ αὐτόθ. 'Σ τοῦ Γέρο τὸ Σπήλιο Κρήτ. (Κατσιδ.) 'Σ τοῦ Γέρου τὸ Ρέμα Πελοπν. (Λαγκάδ.) 'Στ' Γέρου-Κόκα Στερελλ. (Φθιώτ.) 'Στ' Γίρου-Θουδουριᾶ τοῦ Μνήμα Στερελλ. (Κολάκ.) 'Ζ δὸν Γέου Πλάτανου Σαμοθρ.

γέρος τό, Κίμωλ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γερός. 'Ο ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς σημασίας κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα ἀφρημένα οὐσιαστικὰ οὐδετέρου γένους εἰς -ος, οἶον μάκρος, πάθος, πλάτος, ὕψος.

Γερωσύνη, τὸ ὅπ. βλ.: 'Εχω 'να γέρος!

γερός ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) γερέ Τσακων. (Κασταν. Χαβουτσ.) 'ερός Κάρπ. ('Ελυμπ.) Νάξ. ('Απύρανθ.) γιρός βόρ. ἰδιώμ. γιός Σαμοθρ. 'ιρός Μακεδ. (Γαλάτιστ. Σιάτ.) Θηλ. γιριά Θεσσ. (Μεγαλόβρυς. Σουκαμν.) γιρεᾶ Θεσσ. ('Αγναντ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.)

Κατὰ Α. Κορ., 'Ατ. 4,79 καὶ Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1,159. 209.239 ἐκ τοῦ ἀρχ. ὕγιηρός διὰ τροπὴν τοῦ φθόγγου εἰς ε παρὰ τὸ ρ. Πιθαν. ὅμως ἐκ παραλλήλου ἀρχ. ὕγιερός κατὰ τὰ ἀντίθ. ἀρχ. νοσερός - νοσηρός. Πιθαν. ὡσαύτως τὸ ἀρχ. ὕγιηρός > ὕγηρός διὰ συγχώνευσιν τῶν δύο i (ιη) ὕγερός. Πβ. Χρον. Μαχαιρ. (ἐκδ. R. Dawkins) 1,468 «καὶ οἱ Κερηνῶτες ἦτον καλὰ καὶ γεροὶ καὶ μετὰ καλὴν καρδίαν». 'Η λ. καὶ παρὰ Δουκ.

Α) Κυριολ. **1)** 'Ο ὑγιαίνων, ὁ ὑγιής κατὰ τὸ σῶμα κοιν. καὶ Καππ. Τσακων.: Τί κάνεις; Εἶσαι γερός, δυνατός; κοιν. Πῶς πάεις; Εἶσαι γερός; Κῶς (Καρδάμ.) Τί φκειᾶν'; Γιρός, δυνατός; (τί φκειᾶν'; = τί κάνεις;) Μακεδ. (Γήλοφ.) Τί τὸ θέλει κ' εἶναι γερός, πὺν κοιμᾷτ' ὀλόρθος; Πελοπν. (Παιδεμέν.) Νά 'μᾶστε γεροὶ τοῦλάχιστο κι ἄς

τρῶμε ψωμί καὶ κρεμμύδι (ἐνν. ἐνεκα τῆς μεγάλης πτωχείας) αὐτόθ. *Τάισ' τα, μωρέ, καὶ πρέπει νὰ εἶναι τὰ ζωντανὰ γερά* (τὰ ζωντανὰ = τὰ οἰκιακὰ ζῶα) Πελοπν. (Βερεστ.) *Πῶς ἐπόθανε ἐδέσ' ἀφνίδια;* "Ἦτανε καλός, γερός χθές πὺν τὸν εἶδια (ἐδέσ' = ἔτσι, ἀφνίδια = ξαφνικά) Μύκ. *Γιὰ τ'ν ὦρα εἵμαστι οὐλ' γιροὶ βόρ. ἰδιώμ. Εἶνι γιρός ἀνθρουπους, ἀντέχ' καλὰ Εὐβ.* ('Αγία "Ανν.) *Χαίρουμι πὺν σὶ βλέπου γιρὸν Μακεδ.* (Χαλκιδ.) *Πῆγνι γιρός κὶ γύρ'σι ἀργασμένους* (= ἄρρωστος) Στερελλ. (Αἰτωλ.) *"Ἦταν γιρός κὶ βάσταξι* (ὑπέμεινε τὴν νόσον) Στερελλ. ('Αχρ.) *Εἶμι γιρός, κατάγι-ρους (εἶμαι πολὺ ὑγιής) αὐτόθ. Δὲν εἶσι κὶ γιρός φέτου* (δὲν ἔχεις καλὴν ὑγείαν) αὐτόθ. *Οἱ γιροὶ βαστᾶνι 'ς τὰ χιόνια κὶ 'ς τὴ βρουχή αὐτόθ. "Αι Λιφτέρ', κάνι νὰ εἶνι γιρὸ τοῦ πιδὶ Θεσσ.* (Τσαγκαρ.) *Οἱ κουπέλις οἱ δὺν ἦταν γιρὲς κὶ καλὲς "Ἦπ.* (Κουκούλ.) *"Επριπι νὰ τὴν ξιτάξ'νι ἂν ἦταν γιρὴ Στερελλ.* (Παρνασσ.) *"Ἰρὸ τοῦ μ'λάρ' π' ἀγόρασα, μὰ εἶνι ψιὰ τῶαμουσ'κου* (= ἄγριον, ἀτίθασσον) Μακεδ. (Σιάτ.) *Φά' του, πιδὶ μ', νὰ γέν'ς γιρός Μακεδ.* (Δεσκάτ.) *Κ'ἰγὼ εἶπα νὰ τραυήξω ἐτὸ πόνο καὶ Θεγός ν' ἀφήσ' τὸν ἄντρα μ' γερὸ* (ἐτὸ = αὐτό, Θεγός = θεός) Καππ. (Φλογ.) *Νὰ ναθῇ σὰ σίδερε γερε* (νὰ γίνῃ σὰν τὸ σίδερο γερε, ὑγιής) Τσακων. (Χαβουτσ.) *Εἶρ γερε τηνεῖ (εἶναι γερός αὐτός) αὐτόθ. Γερός κὶ ἄβλαβος!* (εὐχὴ εἰς ἀναρρώσαντα ἐκ νόσου) Πελοπν. (Λακων.) *"Ετσι νὰ μοῦ φυλάῃ ὁ Θεός τὸ παιδί μου γερὸ κὶ ἄβλαβο* (δρκος) Παξ. *Νά 'στε γεροὶ νὰ τὸ μεγαλώσετε* (εὐχὴ εἰς ἀποκτήσαντας τέκνον) Βιθυν. (Παλλαδάρ.) *Γερὸ μὲ βρεῖ-κε, γερὸ νὰ μ' ἀφήσ'* (οὕτω λέγει ὁ τὸ πρῶτον γευόμενος κερποῦ τινος) Μακεδ. (Κοζ.) *"Αχρεῖαστο νὰ 'ναι τσαὶ γεροὶ νὰ εἵμαστε* (εὐχὴ κατὰ τὴν ἀγορὰν φαρμάκου) Πελοπν. (Ξεχώρ.) *Χρόνια πουλλά κὶ τοῦ χρόν' νὰ εἵμαστι γιροὶ* (εὐχὴ) Μακεδ. ('Αρν.) *Κὶ τοῦ χρόν' τέτοιουν κιρὸ νὰ εἵμαστι γιροὶ* (εὐχὴ) Μακεδ. (Δρυμ.) || Φρ. *Γερός σὰν τὸ ραπάνι* (ὑγιέ-στατος) πολλαχ. *Γερός, δυνατός σὰ τὰ ψηλά βουνά* (ὑγιής καὶ ρωμαλέος) Μακεδ. (Φλόρ.) *"Ἰρός σὰν τοῦ σκόρδου* (ὑγιέστατος) Μακεδ. (Γαλάτιστ.). Πβ. *"Επίχαρμ. 154* «κο-λοκύντης ὑγιέστερον». *"Σ τὸν ἔκανε ποῦ τὸν πονεὶ καὶ ποῦ 'ναι γερός* (τὸν ἔδειρεν ἀντλεῶς) Πελοπν. (Παιδεμέν.) || *Καρ-διὰ γερε, κομμένα γόνατα* («τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής») Πελοπν. (Τριφυλ.) *Οὐ γιρός γιατροὸ δὲν ξέρ'* Στερελλ. ('Αχρ.) *Γιρὸ τσιφάλ' τί γυρεῦ' κάτου ἀπ' τοῦ βγατζέλιου;* (ὁ ὑγιής δὲν ἐπιζητεῖ θεραπείαν θέτων τὴν κε-φαλὴν κάτωθεν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὅταν ὁ ἱερεὺς ἀναγι-νώσκῃ τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν πρὸ τῆς 'Ωραίας Πύλης) Λέσβ. (Πολιχνίτ.) || Γνωμ. *"Απὸ γερὸ μυαλὸ γεννεῖται ἡ εὐτυχία* Νίσυρ.

Γερόν τὸ στρώμα δὲ χωρεῖ κὶ οὐδ' ἄρρωστον ἡ τάβλα (ὁ ὑγιής δὲν παραμένει κλινήρης καὶ ὁ ἀσθενής δὲν παρα-κάθεται εἰς τράπεζαν συμποσίου) αὐτόθ. *Σκόρδο καὶ νε-ρὸ κάνει τὸν ἀνθρωπο γερὸ* Πελοπν. (Βραχν.) *Πιὲ νιρὸ, νὰ ᾄς τοῦ κιφάλι σ' γιρὸ* (τὸ ὕδωρ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά, φέρει ὑγείαν) Λέσβ. || "Ασμ.

"Ηκαμές με κ' ἤχασά τα | καὶ παραμιλῶ 'ς τὴ στράτα,
πὺν σὰ δὲ βράχο 'μον 'ερεῖ | καὶ μ' ἔλειψες σὰ δὲ κερ-
Νάξ. ('Απύρανθ.) 2) *"Επὶ ἐμφύχων, δυνατός, ρωμαλέος* κοιν.: *Γερός ἀνθρωπος - ἄντρας, γερεῖ γυναικα, γερὸ παιδί - ἄλογο - βόιδι - μουλάρι* κοιν. *Γερός ἄντρας, μπορεῖ νὰ ση-κώσῃ βάρος ἑκατὸ ὀκάδες 'ς τὴν πλάτη του σύνθη.* *"Εχει γερὰ ποδάρια* (ἀντέχει εἰς τὴν πεζοπορίαν) κοιν. *Γιρὸ σῆ'λλὶ βόρ. ἰδιώμ. Γιρὸ κότσ'* (κρίδος ἀκμαιότατος) Στερελλ. ("Αγιος Κωνσταντ.) *Γιὰ νὰ τραγουδήσ'ς καλὰ, πρέπ' νὰ 'ῃς γιρὸ*

κανέλ', κουρίτσι μ' (κανέλι = λάρυγγα) Θεσσ. (Κρυόβρυς.) *Σὶ λέει, γιὰ ν' ἀνοίξ' αὐτὸς 'ν πόρτα μὲ μιὰ ἀμπουχτιά, θὰ νὰ 'νι γιρότιρους 'π' τ' ἰμένα, κὶ 'χιρ'σιν νὰ τοὺν καλονπαίρῃ* ('χιρ'σιν = ἄρχισε, νὰ τοὺν καλονπαίρῃ = νὰ τὸν καλοπιάνῃ, ἐκ παραμυθ.) Μακεδ. (Βόιον) *"Επαρ' τον τοῖν τὸν χτίστην νὰ σοῦ χτίσῃ 'ν' πολλὰ γερός(τοῦ = αὐτὸν Κύπρ.) || Φρ. "Εχει γερεὲς πλάτες* (ἔχει ἰσχυρὰν πολιτικὴν ἢ ἄλλην ὑποστήριξιν) κοιν. Συνών.: *"Εχει μπάρομπα 'ς τὴν Κορώνη. 3) "Ανθεκτικός, στερεός, σκληρός* κοιν.: *Γερός τοῖχος, γερεῖ πέτρα, γερὸ ξύλο - σπίτι - κάστρο - ροῦχο - σκοινί, γερὰ δέντρα - παπούτσια* κοιν. *Γερὸ ξύλο πὺν εἶναι τὸ πουρνά-ρι!* "Ἦπ. (Αὐλότοπ.) *"Σ τὴ μέση τ' ἄλωνιου εἶναι μπημένο χάμω γερὰ ἓνα ξύλο γερὸ* Πελοπν. (Λάλ.) *Τὸ ξερολίθι πὺν χτίζω ἐγὼ εἶναι γερὸ σὰ δοῖχος αἵμαζος* (τοῖχος αἵμαζος = τοῖχος, τοῦ ὁποίου οἱ λίθοι στερεοῦνται ἀπὸ συνεκτικὴν ὕλην) Πελοπν. (Καρδαμ.) *"Εχει γιριά πέτρα τοῦ ξιρουδούβα-ρου Θεσσ.* (Μεγαλόβρ.) *Μωρέ, φτούνη ἡ ἀριά δὲν πέφτει, γιὰτὶ ἔχει κάτου γερὰ πόδια* (ἀριά = τὸ δένδρον Δρυὺς ἢ ἀρία, πόδια = ρίζαι) Πελοπν. (Βερεστ.) *Γερὸ χῶμα* (= σκληρὸν χῶμα) Σίκιν. *Εἶναι σκληρὸ καὶ πρέπει νὰ 'ῃς γερὰ δόδια 'ὰ τὸ φᾶς Κρήτ.* ('Ανατολ.) *Τὰ ξύλα γιὰ τὸ ἀλέ-τρι τὰ κόβγανε 'ς τὴ λήγωση, 'ς τὴ χάση τοῦ φεγαριοῦ, γιὰ νὰ 'ναι γερό, 'ὰ μὴ σαπηθῇ* (= σαπίσῃ) αὐτόθ. *Γερόν εἶναιν δὲ ποτήριν, 'εν-ε σπᾶ Κῶς* (Καρδάμ.) *"Εθεὶ ἀλήθκεια 'ς τ' ἄλετρά του γερὰ ζ-ζέν-νια* (= ἐξαρτήματα) αὐτόθ. *Τὰ νδου-βάργια τοῦ σπιθκίου μας εἶναι-γερά, μ-μὲ τὰ στέη του στάσ-σουσιν* (τὰ στέη = ἡ ὀροφή) αὐτόθ. *"Ετοῦτα δὲ τσουβάλια 'ναι καλὰ 'ιὰ 'έννημα* εἶναι μεγάλα καὶ 'ερά Νάξ. ('Απύρανθ.) *Τοῦ ἱλατήσιου ξύλου δὲν εἶναι πολὺ γιρὸ Εὐβ.* ('Ακρ.) *Νὰ βάλλῃς ἀγριλήσιες φοῦρκες 'ς τὴν κληματαριά. Εἶναι γερεὲς καὶ δὲ σαπίζουνε* Πελοπν. (Γαργαλ.) *Βάλι γιρὸ στρίθρου 'ς τ' ἄλῶν* "Ἦπ. (Δωδών.) *Περάσαμεν ἓνα γιρὸ ξύλου ἀπουκατουθιὸ ἀπὸ τ' γριντὰ* "Ἦπ. (Κουκούλ.) *Γιρὲς γριντιές νὰ βάλῃς 'ς τοῦ πάτουμα* (γριντιές = χονδρὰ καὶ ἐπιμήκη μαδέρια) Μακεδ. (Γαλάτιστ.) *Πουλὺν γερεὰ πόρτα ἔκανες 'ς τοῦ μαντρί, δὲν τ' ἀνοίξ' τίπουτι* Μακεδ. (Δε-σκάτ.) *Μέσα ἀπ' τ' γαρδάλουσ' τ' ἀντιοῦ πιρῶν δγνὸ γιρὰ ράμματα κὶ τὰ δένον θὰ χαλκάδης* (γαρδάλουση = ἐγ-γοπή, θὰ = σὰν) Θράκ. (Σουφλ.) *"Εβαλι διπλὲς βακέτις, θὰ εἶνι γιρὰ τὰ παπούτσια* Θεσσ. (Τσαγκαρ.) *Τοῦ σκληθρου ἔχ' ξύλου γιρὸ* (σκληθρου = τὸ δασικὸν δένδρον κληθρὸς) Θεσσ. (Μυρόφυλλ.) *Εἶνι πουλὺ γιρὸ, τσιλίξ'* (= χάλυψ) Θεσσ. (Μοσχᾶτ.) *"Εχ' γιρὸ στομάχ' κὶ τρώει ὅ,τ' βοῇ* Στε-ρελλ. (Φθιώτ.) *Εἶχα κὶ γὼ μιὰ σαρμάν'τζα κὶ μὲ ξιχατιλώ-θ'κ'ι πάλι γιρεὰ ξιβγήκ'ι* (σαρμάν'τζα = ξύλινον λίκνον, κού-νια τοῦ βρέφους, ξιχατιλώθ'κ'ι = διελύθη, χάλασε) Θεσσ. (Συκαμν.) *"Εχ' γιρὸ βαστάξ' τοῦ κ'δούν'* (βαστάξ' = ὁ ἐσω-τερικὸς κρίκος τοῦ κώδωνος, ὁ ὁποῖος συγκρατεῖ τὴν γλωσ-σίδα) Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) *Εἶχι γιρὸ σκαρὶ κὶ θὰ τὰ βγάλῃ πέρα 'ς τὴ θάλασσα* (εἶχεν ἀνθεκτικὸν σκάφος καὶ θ' ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς τρικυμίας) Στερελλ. (Περίστ.) *Τητὰ τὸ δέμα εἶν' γερε* (αὐτὸ τὸ σκοινὶ εἶναι γερὸ) Τσακων. (Χα-βουτσ.) || Φρ. *Γερὸ κόκκαλο* (δι' ἀνθρωπον μὲ ἰσχυρὸν ὀρ-γανισμόν, ὅθεν καὶ μακρόβιον) κοιν. (Πβ. *Π α λ ε ὁ κ ὁ κ α λ ο*) *Γερὸ ποτήρι* (ἀνθεκτικὸς εἰς τὴν οἰνοποσίαν) σύνθη. *Γερὸ πιρούνι* (πολυφάγος) "Αθῆν. *Γιρὸ δόα'* (ὁμοί-ως πολυφάγος) Σάμ. *"Εχει γερὸ στομάχι* (εἶναι ἀνθεκτι-εἰς τὰς πικρίας) *Γιρὸ καρὺδ'* εἶναι αὐτός (= ἰσχυροῦ χα-ρακτῆρος ἀνθρωπος) Μακεδ. (Δρυμ.) *"Εχ' γιρὸ τοῦ κιφάλ'* (εἶναι ἰσχυρογνώμων) "Ἦπ. (Ζαγόρ.). Συνών. πρὸς τὰς φρ.: *ἀ γ ὑ ρ ι σ τ ο - "Α ρ β α ν ῖ τ ι κ ο κ ε φ ᾶ λ ι* || Παροιμ.

Παπούτσι ἀφ' τὸν δόπο σου κι ἄς εἶναι μβαλωμένο
 "Ἄν δὲν εἶναι γερό μβάλωμα, εἶναι καλὰ ραμμένο
 Νίσυρ. Ψ'λὸ σπῖτ', γιὰ θιμέλια! Στερελλ. (Ἄχυρ.) || Ἄσμ.
 Ψηλὰ πετοῦνε τὰ πουλλιά, ὅδε καταλαβαίνουν
 πὼς ἔχουνε γερά φτερά, κι ὅπου θελήσουν βγαίνουν
 (βγαίνουν = ἀνεβαίνουν) Κρήτ. (Μόδ.). 4) Ἀβλαβής, σῶος
 κοιν.: Τὰ κατάφερα καὶ βγήκα γερός, μὲ ὅλο τὸ συνωστισμό,
 ἀπὸ τὸ λεωφορεῖο. Δὲ μᾶς ἔμεινε ποτήρι γερό, ὅλα σπάσανε.
 Γερά βγήκανε τὰ κάστανα πού 'φερες. Δὲν ἔχει οὔτε ἓνα
 μῆλο γερό τὸ καλάθι κοιν. Εἶναι πολλοὶ πού τ'ς ἀνοίουνε κ'
 εἶναι γεροὶ (ἐνν. πολλοὶ νεκροὶ: γεροὶ = ἀλειωτοὶ) Σίφν.
 Γιρὸ μύγδαλον Λέσβ. Δὲ μᾶς ἔμεινε πιάτον γιρὸ βόρ. Ἰδιώμ.
 Δὲν ἔμεινε κανένα σῦκο γερό 'πὸ τίς κουρούνες. Οὐλα τὰ
 τρουπήσανε Πελοπν. (Γαργαλ.) Δὲ βρίσκεις ἀπὶδι γερό.
 Οὐλα σκουληκιάσανε αὐτόθ. Ποντέ δὲ φουρεῖ γιρὸ ροῦχον,
 οὐλον βαλουμένα Εὐβ. (Ἄκρ.) || Αἰνιγμ.

"Ἡσφαξα τὴν αἶγα μου, | ἦφαγα τὴν αἶγα μου
 καὶ μοῦ μένει ἓνα μερὶ | κ' εἶν' ἡ γι-αἶγα μου γερὴ
 (γερὴ = σώα· τὸ σκόρδον) Κρήτ. (Μεραμβ.). Τὸ αἰνιγμ. εἰς
 παραλλαχ. καὶ εἰς ἄλλα μέρη || Ἄσμ.

Ἀπόδεν ἐταξίδεφες, πουλλί μ' ἀγαπημένο,
 ροῦχο 'ερό δὲν ἦβαλα μήτε καλοπλυμένο
 Νάξ. (Ἀπύρκανθ.) β) Ἀκέραιος, ὁλόκληρος πολλαχ.: Γερό 'ν'
 δὲ φενγάρι (εἶναι πανσέληνος) Ἀστυπ. Στεῖλε μου ἓναν
 φωμῖν γερόν Κῶς (Καρδάμ.) Γιὰ νὰ σᾶς τσουρεπώσω,
 θέλω δυὸ μῆνες γερούς (διὰ νὰ σᾶς ἀγοράσω ὑποδήματα,
 εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐργασθῶ ἀνελλιπῶς δύο μῆνες) Ἡπ. (Αὐ-
 λότοπ.) Νὰ μὴ γινηθῇ ἓνα χρόνου γιρὸ! Θεσσ. (Νερόμυλ.) ||
 Παροιμ. Καὶ τὴν πίττα γερὴ καὶ τὸ σκύλλο χορτάτο (ἐνν.
 θέλει ἐπὶ παραλόγων ἀπαιτήσεων) πολλαχ. Ἡ παροιμ. εἰς
 παραλλαχ. πολλαχ. 5) Ὁ ἔχων εἰς μέγα βαθμὸν ιδιότητά τινα
 σύνθηθ.: Εἶσαι, βλέπω, φουμαδόρος γερός, τό 'να ἀνάβεις,
 τ' ἄλλο σβήνεις (ἐνν. σιγαρέτον· φουμαδόρος = καπνιστής)
 Πελοπν. (Δάρα Ἀρκαδ.) Ἐπαθα 'να γερό καζίο, πού δὲν
 λέγεται (καζίο = πάθημα) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Δὲ στιμάρει
 καθόλου τὸ πρᾶμα τσ' εἶναι μία γερὴ σκροπαλευροῦ (στι-
 μάρει = ἐκτιμᾷ, σκροπαλευροῦ = σπάταλη) αὐτόθ. Ἡ
 Χρυσούλου μὶ τ' Σταμούλου εἶναι φιλ'νάδης γιρὲς κι δὲν
 ἀπονχορνοῦντι ὅλ' μέρα Μακεδ. (Δεσκάτ.) Μωρ' αὐτὸς εἶναι
 γιρός πόντους (ἐπὶ τῶν πανούργων, δολίων ἢ μεταφ. ἀπὸ
 τοῦ διαθέτοντος πόντον, παιγνιόχαρτον ἰσχυρότερον τῶν
 τοῦ συμπαίχτου καὶ ἐπιφυλάσσοντος ἐκπληξιν εἰς αὐτόν)
 Ἀλόν. Γιρὸς σπιτόγαττους εἶσι, διτ δὲ φεύγ'ς 'π' τοῦ
 σπῖτ' Μακεδ. (Γαλάτιστ.) Συνών. με γάλο ς, τ ρ α-
 ν ὁ ς, τ ρ ο μ ε ρ ὁ ς, φ ο β ε ρ ὁ ς. 6) Μέγας εἰς ποσότητα
 Ἑρεικ. Θεσσ. (Φάρσαλ.) Λευκ. (Φτερν.): "Ἐπιακε μὲ ἓνα
 ἀρίστρι μιὰ πιλοτάρα καὶ κάτι ἄλλα παραβάτσαλα καὶ
 ἔκαμε γερό μεροκάματο (πιλοτάρα = μέγας πιλότος, ὁ
 ἰχθύς Ναυκράτης ὁ ὁδηγός (Naucrates ductor), παραβά-
 τσαλα = μικροὶ ἰχθύες διαφόρων εἰδῶν) Ἑρεικ. Θὰ βγά-
 λωμε τζορνάδα γερὴ (τζορνάδα = ἡμεροκάματον) αὐτόθ.
 Θέλουν πότισμα γιρὸ (ἐνν. αἱ βαμβάκοφυτεῖαι· γιρὸ =
 πολύ, ἄφθονον) Φάρσαλ. "Ἐφκειας' ἐν' ἀλογοφόρτι γερό
 Φτερν. 7) Ἐνδυμα ἐριούχον καλῆς ποιότητος Κύπρ. (Αἰ-
 γιαν.). Ἐβάρεσεν ὁ δειμῶνας τῶ' ἔβαλεν ἡ κοτσάκαρη
 τὸ πουκάμισόν της τὸ γερό (κοτσάκαρη = γραῖα). 8)
 Ἐπὶ τοποθεσίας, εὐφορος πολλαχ.: Γιρὸς τόπους
 Στερελλ. (Ἰπάτ.) "Ἐχ' γιρὰ χώματα (ἐνν. ὁ ἀγρός) Μακεδ.
 (Πρέσπ.) Εἶναι γερά ἐδῶ τὰ χώματα. "Ο,τι νὰ βάλῃς
 γένεται (ὅ,τι νὰ φυτεύῃς εὐδοκιμεῖ) Πελοπν. (Γαργαλ.)
 Στὸ Λαγκούβαρδο εἶν' οὐλο ἀμμουδάρες, δὲν εἶναι γερά τὰ

χωράφια (ἀμμουδάρες = ἀμώδη ἐδάφη) αὐτόθ. Γερά
 μέρια ἦταν ἐκεῖ (γερά μέρια = εὐφορα, ἀποδοτικὰ ἐδάφη)
 Θράκ. (Κεσάν.). Ἡ γεῖρα θέλ' γιρὸν τόπον γιὰ ν' ἀπουδώσ'
 (γεῖρα = λεπτότατος κρεμμυδόσπορος) Θεσσ. (Μεγαλόβρ.)
 Συνών. β α σ τ α γ ε ρ ὁ ς Α1. 9) Ὑγιεινὸς Θράκ. (Κεσάν).
 Τσακων. (Χαβουτσ.): Γερε τσαιρε Χαβουτσ. 10) Τὸ οὐδ.
 ὡς οὐς., γ ε ρ ἔ τ ὸ = εἶδος χειροτεχνικοῦ κεντήματος
 (ἄζούρ), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ράπτουν τὴν ἀ π α ν ω β ε λ ο ν ι ἄ ν
 Χίος.

Β) Μεταφ. 1) Ἐπὶ ἀνθρώπων, καλῶς κατηρτισμένος,
 συγκροτημένος πνευματικῶς, εἰδικευμένος εἰς κάτι κοιν.:
 Γερός ἐπιστήμονας - μηχανικός - μάστορας - καπετάνιος -
 'ς τὰ γράμματα - 'ς τὴ δουλειά του κοιν. Γερό κεφάλι
 (ὀξυνοῦστατος) κοιν. Μὰ πὼς κόπηκε 'ς τὰ μαθημα-
 τικά ὁ Γιαννάκης; Αὐτὸς ἦταν γερός Ἀθῆν. Τὸ Μαρ-
 γέλι ἔχει βγάλει γερά κεφάλια, οὐλο γιαιρούς καὶ δα-
 σκάλους Πελοπν. (Μαργέλ.) Γερό τσεφάλε ἔντα τὸ χωριό
 (μυαλωμένους ἀνθρώπους ἔχει τὸ χωριόν) Τσακων. (Χα-
 βουτσ.) Εἶναι γιρὸ μυαλό ἡ Θύμνιους. "Ο,τ' δῆ τοῦ φκεγᾶν'
 Μακεδ. (Γήλοφ.). 2) Ἐπὶ πράξεως, ἡ μετὰ δυνάμεως, σφο-
 δρότητος γενομένη πολλαχ.: Τοῦ 'δωκε δυὸ γερά σκαμπίλια,
 πού τοῦ φάνηκε ὁ παππᾶς βόιδι (ἐπόνεσε πολὺ) Πελοπν.
 (Γαργαλ.) Τοῦ 'δωσε ἓνα γερό βερδάχι (ξυλοκόπημα) Ἀθῆν.
 Τοῦ 'δωκ' ἓνα τσίτημα 'ς τὸ βλάτη γερό (τσίτημα = τσίμ-
 πημα) Ἑρεικ. Τοῦ 'δωκε μιὰ στομιὰ γερὴ 'ς τὸ βλάτη
 (στομιὰ = δαγκαματιά) αὐτόθ. Μοῦ 'δωκε μιὰ χεροκολιά
 γερὴ (χεροκολιά = κτύπημα διὰ τῆς χειρὸς εἰς τοὺς γλου-
 τοὺς) Ὁθων. Δίνουμε μιὰν ἀδωσιὰ γερὴ τσῆ πόρτας καὶ
 θωροῦνε τὸ γάιδαρο τσίτα-κόρδα (ἀδωσιὰ = σπρώξιμο,
 τσίτα-κόρδα = τεντωμένον νεκρόν) Κρήτ. (Μεραμβ.) Σ'
 χρειάζιτ' ἓνα στ'λιάρ' γιρὸ (στ'λιάρ' = ξυλοκόπημα) Στε-
 ρελλ. (Φθιώτ.) Ἐφασε ἓνα γερό ματσούκουμα, π' θὰ τοῦ
 θ'μᾶτι (ματσούκουμα = χτύπημα διὰ ροπάλου) Στερελλ.
 (Περίστ.) Ἐφαγα μιὰ γιρὴ ματσ'κιά, π' γύρ'σι τοῦ σαόνι μ'
 πίσου αὐτόθ. Γιόμ'σι τοῦ σπῖτ' ἀπὸν σαλαμούρα κι θελ'
 γιρὸ καθάρ'σμα αὐτόθ. Μὴ τὰ πουλλὰ τ'ν ἔδουσιν μιὰ τσι-
 κουριά γιρὴ κι τ'ν ἄν'ξιν ἓνα γιρά, νά, τρανόν! (γιρά = πλη-
 γήν) Μακεδ. (Δαμασκην.) Αἰνιτ. τοῦ γάλα ἔβγαλιν γ'λάτ'
 κουρηφ! (γ'λάτ' = γουλᾶτη = παχειὰ) Πᾶρι τοῦ τρι-
 βόλ' κι βάρα πυκνὲς κι γιρὲς, νὰ βγῇ τοῦ βούτυρου
 (τριβόλι = δόνιστρον) Μακεδ. (Καταφύγ.) Τοῦ 'δου-
 σα ἓνα γιρὸ λουβούτ' νὰ μὴ σέβιτι (λουβούτ' = ξυλοκό-
 πημα) Σάμ. β) Ἐπὶ ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν, ἐντατικός,
 μακρᾶς διαρκείας, διεξοδικὸς κοιν.: Γερός καβγᾶς - σμα-
 τᾶς. Γερό φαγοπότι-γλέντι. Πιάσανε γερὴ συζήτηση κοιν.
 3) Ἐπ' ἀσθενειῶν, ἡ βαρεῖας μορφῆς κοιν. Γερός πυρετός -
 βῆχας. Γερὴ θέρη - πούντα (θέρη = ἐλονοσία, πούντα =
 κρυολόγημα) κοιν. Ἡκατσα 'δρωμένος 'πόξω καὶ ἦραξα
 ἓναγ γερόν κρυολόγημα Κῶς (Καρδάμ.) Ἀρπαξα νιὰ
 γερὴ πούντα καὶ κρεββατώθηκα Πελοπν. (Γαργαλ.) 4) Ἐπὶ
 καιρικῶν συνθηκῶν, φυσικῶν φαινομένων, ὁ μεγάλῃς ἐντά-
 σεως, διαρκείας, δριμύτητος κοιν.: Γερὴ βροχὴ - ζέστη -
 πλημμύρα - φωτιά. Γερό κρύο - χαλάζι. Γερό νερό (βροχὴ)
 κοιν. Γιρὲς βρουχὴ Μακεδ. (Γήλοφ.) Ἐπιασι νιὰ γιρὴ βρου-
 χὴ Εὐβ. (Ἄκρ.) Ἐρριξ' ἓνα γερό χαλάζι καὶ μᾶς χάλασε τὰ
 σταφύλια Πελοπν. (Γαργαλ.) 5) Ἐπὶ ἐγγράφων, τίτλων
 κ.τ.τ., ἔγκυρος, ἀπαρασάλευτος κοιν.: Γερὴ συμφωνία κοιν.
 Γερό χαρτί (εἶτε ὡς συμβόλαιον εἶτε, εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ
 χαρτοπαιγνίου, παιγνιόχαρτον ἰσχυρότερον τῶν λοιπῶν)
 κοιν. β) Ἐπὶ προσώπων, φερέγγυος Κρήτ. (Χαν.) Δόσε του
 τὸ μουλᾶρι, μὰ γερός εἶναι. γ) Ἐπὶ ὄρκου, διαβεβαιώσεως

κ.τ.τ., ἀπαρσάλευτος Κρήτ. (Ἀνώγ.): Σοῦ κάνω κόμμα γερό (σὲ διαβεβαιῶ). 6) Ἐπὶ νομίσματος, ἰσχυρὸν καὶ σταθερᾶς ἀξίας κοιν.: Τοῦ ἔδωσα λεφτὰ γερά καὶ μοῦ δίνει παλὶόχαρτα (τοῦ ἔδωσα ἰσχυρὸν νόμισμα, συνάλλαγμα, καὶ μοῦ δίδει χαρτονομίσματα ἄνευ ἀντικρύσματος) κοιν. Προπολεμικὰ ἢ δραχμὴ ἦταν γερά λεφτά, ὅς τὴν κατοχὴ ἔγινε ροῦβλὶα (ἔχασε τὴν ἀξίαν της, ὡς τὰ ρωσικὰ ροῦβλὶα κατὰ τοὺς ἀμέσους μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1917 χρόνου) Ἀθῆν. Τὸ μάροκο εἶναι σήμερα ἀπὸ τὰ γερά νομίσματα (μάροκο = τὸ νόμισμα τῆς Γερμανίας) κοιν. Γεροὶ παρᾶες Ἰκαρ. (Εὐδελ.) 7) Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., ἀργυροῦν νόμισμα Βιθυν. (Νικομήδ.) Θεσσ. (Κρυόβρ.): Ἄσμ.

Τοῦ κουρίτσι μ' τοῦ καλὸ | πᾶ' ὅς τὴ βρύσ' νὰ πάρ' νιρὸ καὶ σταυρώῃ' τοῦ βιθιρό, | τοῦ κιονᾶ κ' ἔνα γιρὸ (σταυρώῃ' = συναντᾷ) Κρυόβρ.

γεροσαυρωμένος ὁ, ἀμάρτ. γεροσαυρωμένος Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. σαυρωμένος. Ὡς ὕβρις, ὁ ἐσχατόγηρος.

γεροσαλιάζω Πελοπν. (Κλειτορ.) γιρουνσαλιάζου Στερελλ. (Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ρ. σαλιάζω.

1) Ἐπὶ παρηλίκων ἀτόμων, ἐρωτοτροπῶ ἔνθ' ἄν.: Κάθιτ' οὐ ἄντρας μ' οὐ γιρουνπαράλ' τους καὶ γιρουνσαλιάζ' μὲ τίς τουρίστρις Μύτικ. 2) Μεταφ., ἐπὶ νεαρᾶς γυναικός, ἐρωτοτροπῶ μετὰ γέροντος ἔνθ' ἄν.: Δὲ ντρέπεσαι, μωρή, νὰ γεροσαλιάζης μὲ τὸ γέρο; Ἀιντε νὰ χάνεσαι! Κλειτορ.

γεροσαλιάρης ὁ, σύνθηθ. γιρουνσαλιάρης πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. σαλιάρης.

Γέρων ἡδονιζόμενος ἐπὶ τῇ θέᾳ ὥραιων γυναικῶν: Δὲ δρέπεσαι, γεροσαλιάρη; Κοιτᾶς τὰ κορίτσια καὶ τρέχουν τὰ σάλια σου! Ἀθῆν. Ξέρ' εἰ ἔκαν οὐ γιρουνσαλιάρ' εἰς ἰχτὺς τοῦ προῦ; Πῆγι ὅς τοῦ Μύτ' κα καὶ γιρουνσάλαζι μὲ τὰ κορίτσια Στερελλ. (Κουνουπίν.)

γεροσαλιαρίζω, ἐνιχα.

Ἐκ τοῦ οὐσ. θέμ. γερο- καὶ τοῦ ρ. σαλιαρίζω.

Ἐπὶ γέροντος, ἡδονίζομαι ἐπὶ τῇ θέᾳ ὥραίας νεάνιδος.

γεροσαράβαλο τό, πολλαχ. γιρουνσαράβαλου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. σαράβαλο.

Γέρων ἀσθενικὸς ἔνθ' ἄν.: Ποῦ πάει τὸ γεροσαράβαλο κέτοια ὦρα; (κέτοια = τέτοια) Πελοπν. (Παιδεμέν.) Ὁ παππᾶς ἔμεινε καὶ γιὰ τὸ τραπέζι μαζί μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ δύο τρία γεροσαράβαλα, φίλους τοῦ πεθεροῦ της Ἀδάμ, Ἀπὸ τὸ χωρ., 8

γεροσάφαλο τό, Κεφαλλ γιρουνσάφαλου Εὐβ. (Ἀκρ.) Στερελλ. (Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. σάφαλο.

Ἐσχατόγηρος ἔνθ' ἄν.: Ἀι, τοῦ γιρουνσάφαλου δὲν τ' εἶναι τὰ χάλια τ', θέλ' καὶ νὰ πάη νὰ παίξ' μὲ τὰ πιδιά τ' Μύτικ. Συνών. γεροκοῦφταλο.

γεροσκανταλιάρης ὁ Πελοπν. (Γαργαλ. Γύθ. κ.ά.) γιρουνσκανταλιάρης Στερελλ. (Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ.

κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. σκανταλιάρης.

1) Γέρων ἀνήσυχος δημιουργῶν σκάνδαλα Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) Στερελλ. (Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. κ.ά.): Ἀὐτὰ θέλ' οὐ γιρουνσκανταλιάρ' εἰς, νὰ σὶ κάψ' νὰ χουρίσ' με τὴ γ' ναῖκα σ' Μύτικ. 2) Εἶδος ἐχίδνης Πελοπν. (Γύθ.): Ὁ αἰ Θόδωρος ἀπ' τὰ βουνὰ κ' ἡ ἀγία Σοφία ὅς τοὺς κάμπους σοῦρον τὰ σουρελάκια καὶ τὸ γεροσκανταλιάρη, πὺν τὸ χῶμα πάει καὶ κλέφτει καὶ τὸν ἄμμο τῆς γῆς (σουρελάκια = τὰ ἐρπετά· μαγικὴ ἐπωδὴ πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ δῆγματος τῆς ἐχίδνης).

γεροσκατόγηρος ὁ, ἀμάρτ. γιρουνσκατόγηρους Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Πατιόπουλ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. σκατόγηρος.

Γέρων ἀνήθικος ἔνθ' ἄν.: Τί χαλεῦς, μονρὲ γιρουνσκατόγηρι, ὅς τὰ κουρίτσια; Ἀι ὅς τὴ δ' λειά σ'! Μύτικ. Πῆγι οὐ γιρουνσκατόγηρους κ' ἔκατσει γδυτὸς νὰ τοῦ γλέπ' νὰ παλιουκόρ' τσα! Καντήλ.

γεροσκατουλιάρης ὁ, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. σκατουλιάρης.

Ἦβρις πρὸς γέροντα διεστραμμένου χαρακτῆρος ἔνθ' ἄν.

γεροσκατόψυχος ὁ, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) γιρουνσκατόψυχους Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Σπάρτ. Πατιόπουλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπιθ. σκατόψυχος.

Ἦβρις πρὸς γέροντα διεστραμμένον καὶ κακὸν ἔνθ' ἄν.: Κεῖνους οὐ γιρουνσκατόψυχους οὐ ἄντρας μ' τό' διονεῖ τοῦ π' δι καὶ τοῦ χάσαμι Μύτικ. Μουρφή ἀθρόπ' καὶ σ' ἄλλῃσα ψ' χή σοῦ χ' οὐ γιρουνσκατόψυχους Καντήλ.

γεροσκουτέρης ὁ, ἀμάρτ. γιρουνσκουτέρης Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. σκουτέρης.

Ποιμὴν γηραλέος: Ἄσμ.

Ἐνας βλάχους, γερόβλαχους, κ' ἕνας γιρουνσκουτέρ' μοῦ στέλ' τὰ χριτισματα μέσ' ὅς τοῦ μαντήλ' διμένα.

γερόσκυλλος ὁ, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κάμπος Λακων.) — Π. Παπαχριστοδ., Χριστούγ. Θράκ., 17 γιρόσ' ἄλλους Στερελλ. (Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. κ.ά.) γερόδουλ-λος Κύπρ. (Καλοπαναχ. Μουτουλ. Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. σκύλλος.

Σκύλλος μεγάλῃς ἡλικίας ἔνθ' ἄν.: Ἐχ' νὰ γιρόσ' ἄλλον ὅς τοῦ μαντρί τ', διὸ κ' τάβια καὶ μνιὰ σκύλλα (κ' τάβια = μικρὰ σκυλλιά) Μύτικ. Οἱ γερόσκυλλοι φέρουν γύρους γύρω ὅς τὸ μαντρί, τὸ ἀτέλειωτο μαντρί Π. Παπαχριστοδ., ἔνθ' ἄν. Συνών. γερονοτόσκυλλος.

γεροστρίγγλος ὁ, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Κοντοβάζ. Κοντογόν. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) γερόστρίγγλος Πελοπν. (Δίβρ. Τριφυλ. κ.ά.) γεροστρίγγλος Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γιρουνστρίγγλους Εὐβ. (Ἀκρ.) γιρουνστρίγγλους Σάμ. γιρόστρίγγλους Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.) γερόστρίγγλος Πελοπν. (Μανιάκ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. στρίγγλος.

